

Kıbrıs Haçlı Krallığında Senesçaller

Seneschals During the Reign of the Lusignan Kingdom of Cyprus

Bengü GÜLMEZ¹

Araştırma Makalesi / *Research Article*

Geliş Tarihi / *Received*: 28.03.2022

Kabul Tarihi / *Accepted*: 03.07.2022

Doi: 10.48146/odusobiad.1094331

Atf / Citation: Gülmez, B., (2022). “Kıbrıs Haçlı Krallığında Senesçaller” ODÜSOBİAD 12 (2), 619-626

Doi: 10.48146/odusobiad.1094331

Öz

Kıbrıs'ta XIII. – XV. yüzyıllar arası yaklaşık üç yüz yıl Lusignan hanedanı hüküm sürmüştür. Lusignan ailesinin idari yapılanması diğer Haçlı devletlerinininkine benzer şekildeydi. Yönetimi kolaylaştırmak adına krallar devlet kademesinde güvendikleri kişileri görevlendirmiştir. Bu makalede ile Kıbrıs'ta Lusignanlar döneminde görev yapan senesçaller kronolojik sıra ile tespit edilerek incelenmiştir. Senesçaller hiyerarşide ilk sırada yer alan önemli devlet memurlarıydı. Kıbrıs Lusignan Krallığı'nın ilk dönemlerinde senesçal olarak görev yapan kişiler Lusignanlardan ya da önde gelen ailelerden olan Ibelinlerden seçilmiştir. Krallığın son dönemlerine doğru ise Katalan ve İspanyol kökenli ailelerden başka kişiler de senesçal olmuştur. Krallığın ilk dönemlerinde senesçallerin isimlerini tespit etmek zor olmakla birlikte son dönemlerde kralların yaptıkları atamalara kaynaklarda daha açık şekilde yer verilmiştir. Senesçallerin görevleri, kaynaklardaki belgeler incelenerek belirlenmeye çalışılmıştır. Kraliyet ailesinin evlenme durumlarında senesçaller heyetlerde görevlendirilmiştir. Sefere çıkılacağı zamanlarda da kralın temsilcisi olarak yer aldıkları görülmüştür. Buna ek olarak kralın yanında olup, destek olmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Kıbrıs Krallığı, Lusignan Hanedanı, Senesçal, İdari Yapı.

Abstract

The Lusignan dynasty ruled in Cyprus for about three hundred centuries from the XIII to the XV centuries. The Lusignan family's administrative structure was similar to that of the Crusader states. In order to facilitate the administration, the kings had appointed people they trust at the state level. In this article, the seneschals who served during the Lusignan period in Cyprus have been identified and examined in chronological order. Seneschals were important civil servants who occupied the first place in the hierarchy. In the early periods of the Lusignan Kingdom of Cyprus, the people who served as seneschals were chosen from the Lusignans or Ibelins, who were from prominent families. Towards the end of the kingdom, other people from families of Catalan and Spanish origin also became seneschals. Although it is difficult to determine the names of seneschals in the early periods of the kingdom, the appointments made by the kings in recent periods have been more clearly included in the sources. The duties of the seneschals were determined by examining the documents in the sources. In cases of marriage of the royal family, seneschals are appointed in delegations. It was also seen that they took part as representatives of the king when the expedition was to be launched. Besides, they were with the king and supported him.

Keywords: Cyprus, Kingdom of Cyprus, Lusignan Dynasty, Seneschal, Administrative Structure.

¹ Dr., e-mail: gulmezbengu@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-2339-2110.

Giriş

Kıbrıs Haçlı Krallığı 1192 ile 1489 yılları arasında Kıbrıs adasında hüküm sürmüş bir Haçlı devletidir. Bu coğrafyayı daha önceleri Haçlı seferleri vesilesiyle kutsal topraklara gelmiş olan, Haçlı geleneğine hâkim Lusignanlar yönetmiştir. Kıbrıs'ta Lusignan ailesinin egemenliği XII. yüzyılın sonunda Guy de Lusignan (1192- 1194)'ın adayı Aslan Yürekli Richard'dan almasıyla başlamıştır. Lord Guy de Lusignan'ın ardından Lusignanlar adadaki hâkimiyetlerini pekiştirmişler, kendi geleneklerine ve öğrendiklerine uygun bir yapılanmaya gitmişlerdir. Zaman zaman sıkıntılı süreçler geçirseler de adada üç yüz yıl kadar kalmayı bilmişlerdir. XV. yüzyılın sonuna doğru Kraliçe Caterina Cornaro (1474- 1489) adayı Venediklilerin idaresine bırakmak durumunda kalmıştır.

1291 yılında Akka'nın düşmesi ve Kıbrıs Kralı II. Henry de Lusignan (1285- 1324)'ın kardeşi Amaury ile ilgili yaşadığı sıkıntılar gibi bazı iç karışıklıklar, Kıbrıs Krallığı'nın idari yapısını değiştirmiştir. Akka'dan gelenler Kıbrıs'a yerleşmiş, Kıbrıs Kralları, Kudüs Kralı unvanını da kullanmaya başlamıştır. II. Henry de Lusignan'ın ardından tahta çıkan krallar taç giyme törenlerini Kıbrıs için Lefkoşa'da düzenlerken, Kudüs için Gazi Mağusa'da yapmaya başlamışlardır. IV. Hugues de Lusignan (1324- 1358)'dan sonra idari yapılanmada başkaca değişiklikler de olmuştur. Bu dönemden itibaren yüksek devlet memurluklarına Kıbrıslı önde gelen ailelerin üyeleri veya soylular atanmaya başlamıştır. Ayrıca Lusignan ailesinden prenlere de Celile Prensi, Antakya Prensi, Trablus Kontu gibi unvanlar verilmiştir (Edbury, 1991: 108).

Lusignanlar döneminde Kıbrıs'ta Haçlı Krallıklarında kurulan yapıya benzer bir idari mekanizma kurulmuştur. Önemli memurluklar senesal, konnetabl, marşal, çemberlayn ve şansölye idi. Bu görevlere genellikle büyük ailelerden atamalar yapılırdı. Krallar tahta çıktıklarında kimlerle çalışacaklarını belirlerlerdi. Atanan kişiler ölene kadar görevde kalırlardı (Mas Latrie, I, 1861: 132; Hill, II, 1948: 52). Hiyerarşi sırasında ilk gelen senesaldı. Kıbrıs Krallığı'nda senesal unvanını taşıyan kişi kralın temsilcisi olup, teşrifat işi ile ilgilenirdi. Mahkemelerin, memurların ve *bailli de la secrete*² 'in başındaydı. Kalelerin denetlenmesi işini de senesal yürütürdü. Taç giyme töreninde senesalin görevi, kralın asasını taşımak ve ziyafette krala hizmet etmektir. Kral sefere katılmadığında orduyu yönetebilmesine rağmen, ordunun en yüksek rütbeli kişisi değildi (Assises de Jérusalem, I, 1841: 407- 409; Hill, II, 1948: 53; Runciman, 2019, II: 253; Altan, 2020: 77- 78). Dönem kaynakları incelendiğinde kralların yaptıkları atamalara daha çok XIV. yüzyılın ortalarında rastlanmaktadır. Daha önceki dönemler için kaynaklar tek tek taranarak senesallerin isimlerine ulaşılmıştır. Krallık döneminde önemli görevler arasında gösterilen senesallik makamında bulunan kişilerin isimlerinin ve görevlerinin araştırılması idari yapılanmanın net biçimde ortaya çıkarılması adına önem arz etmektedir.

Senesallik görevinin tanımını ele alınan dönem için çok net şekilde yapmak güçtür. Kralların, orduların genişlemesine paralel olarak daha fazla kişiyle çalışma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu sebeple idari mekanizmadaki önemli memurların görevleri, yeni memurların atanmasıyla değişime uğramıştır. Fransa'daki idari mekanizma incelendiğinde, senesallerin mahkemelerin ve kraliyet ordusunun başı

² Bailli de la secrete, mali işleri yürütmekle görevli olup, senesale bağlı çalışırlardı. Detaylı bilgi için bkz. Hill, *A History of Cyprus*, II, 53.

olduğu görülmektedir (Lot ve Fawtier, II, 1958: 52). Aslında seneşallerin çok geniş bir yetki alanına sahip olup, bir naip gibi görev yaptığı tespiti yapılabilir. Seneşaller, Fransa'da da en önemli devlet görevlilerinden biriydi. Bu kapsamda değerlendirildiğinde Lusignan ailesinin Fransa'daki idari yapıya benzer bir sistem kurmuş olduğu da anlaşılmaktadır. İngiltere ve Almanya'ya bakıldığında ise seneşal unvanının var olduğu görülmekle birlikte, seneşallerin görevleri daha sınırlı kalmaktadır (Jordan, 1988: 160). İdari sorumlulukları olan seneşaller, geniş yetkiye sahip olmadıklarından çok güçlü bir pozisyonda değillerdi.

XIII. Yüzyılda Kıbrıs'ta Görev Yapan Seneşaller

Kıbrıs Kralı Amaury de Lusignan (1194- 1205) ile Echive d'İbelin (ö. 1196)'in oğlu olan Guy de Lusignan (ö. 1204?), ilk Kıbrıs seneşalidir. Seneşal Guy de Lusignan'ın genç yaşta öldüğü bilinmektedir (Etienne de Lusignan, 1579: 69; Mas Latrie, 1881: 3).

Kral Amaury de Lusignan döneminin büyük bir kısmında ve Kral I. Hugues de Lusignan (1205- 1218) döneminin ilk beş yılında, 1197 ile 1210 yılları arasında, Amaury de Rivet (ö. 1230?) bu görevdeydi (Mas Latrie, III, 1855: 607; Rey, 1869: 687). Amaury de Rivet, Trablus konnetablı Eudes de Fauquemberges'in (Hoston de Saint Omer) kızı Echive ile evlenmiştir. Çiftin Isabelle de Rivet isimli bir kızları olmuş, 1247 yılında bir diğer Kıbrıs seneşali olan Baudouin d'İbelin (ö. 1266)'in oğlu olan Jean d'İbelin ile evlenmiştir. 1 Kasım 1197 tarihinde Kıbrıs Kralı Amaury de Lusignan, Sur Başpiskoposu Joscuis'a Livadi³ köyünü vermiş, vergilendirme konusunda da kolaylıklar sağlamıştır. Mas Latrie tarafından yayınlanan bu kararı gösterir belgede ismi yazılı kişiler arasında seneşal olarak Amaury de Rivet'nin ismi geçmektedir (Mas Latrie, III, 1855: 607). Livadi, 1221 yılında Lefkoşa Başpiskoposu Eustorge tarafından satın alınana kadar Sur Başpiskoposunun elinde kalmıştır (Mas Latrie, III, 1855: 617). Amaury de Rivet'den sonra 1240'lı yılların ortasına kadar seneşalin kim olduğu tespit edilememiştir. Krallığın ilk kurulduğu dönemde seneşallik unvanının yerleşmiş olmadığı akla gelmektedir.

I. Henry de Lusignan (1218- 1253) döneminde Beyrut Eski Lordu Jean d'İbelin (ö.1236)'in oğlu olan Baudouin d'İbelin (ö. 1267) 1246 ile 1247 yıllarında Kıbrıs seneşali olarak görev yapan kişiydi (Rey, 1869: 687; Hill, II, 1948: 139, 146; Görsel 1). 1247 yılında Askalan kuşatması hadisesinde seneşal olarak Baudouin d'İbelin'in ismine rastlanmaktadır. Askalan için Hospitalier tarikatının Kıbrıs'tan yardım isteği üzerine I. Henry de Lusignan, seneşal Baudouin d'İbelin komutasında sekiz gemi göndermişti. Bunlar Akka'da elli gemiden mürekkep filoya katılmış fakat fırtınaya tutulmuşlardır. Askalan, 15 Ekim 1247 tarihinde düşmüştür (Amadi, 1891: 198; Eracles, II, 1891: 433; Florio Bustron, 1886: 107; Hill, II, 1948: 139).

III. Hugues d'Antioche-Lusignan (1267- 1284) döneminde Robert de Cresques 1271 yılında Kıbrıs seneşali olarak kaydedilmiş olmakla beraber Kudüs Seneşallığı görevini de yürütmekte idi (Mas Latrie, I, 1861: 431; Hill, II, 1948: 166). Kral III. Hugues de Lusignan döneminde Etienne de Lusignan, Beyrut Eski Lordu Jean d'İbelin'in ismini kaydettiyse de o tarihte Jean d'İbelin'in hayatta olmadığını bilmekteyiz (Etienne de Lusignan, 1579: 69). Bu görevlendirmeye ilgili de herhangi bir belgeye rastlanılmamıştır. Kral II. Henry'nin Ermeni topraklarına gönderildiği dönemde yanında olanlardan

³ Kıbrıs'ta Livadi isimli birden fazla yer bulunmaktadır. Burada bahsi geçen Livadi köyünün Meserya Ovası'nda yer aldığı tahmin edilmektedir.

biri olarak Arsur (Arsuf) Lordu olarak Jean d'İbelin'in adı geçmekle birlikte bu dönem senesal görevindeki kişi Philippe d'İbelin olarak tespit edilmiştir (Hill, II, 1948: 219).

1286 yılında ise Kral II. Henry de Lusignan (1285- 1324) döneminde Beyrut Eski Lordu Jean d'İbelin'in torunu, Guy d'İbelin'in oğlu Balian d'İbelin (ö. 1301) senesal olmuştur (Mas Latrie, III, 1855: 670; Rey, 1869: 687; Le Templier de Tyr, 1887: 316). Kral II. Henry de Lusignan, genç yaşta ölen amcası Baudouin d'İbelin için Lefkoşa Sainte- Sophie Kilisesi'nde ayin düzenlemiştir. Ocak 1286 tarihli ayinden bahseden bir belgede Balian d'İbelin'in adı senesal olarak kayıtlıdır (Mas Latrie, III, 1855: 669- 670). Senesal Balian d'İbelin'in 1301 yılında öldüğü Amadi'nin eserinden takip edilebilmektedir (Amadi, 1891: 241).

XIV. Yüzyılda Kıbrıs'ta Görev Yapan Senesaller

XIV. yüzyılın başında ise İbelin ailesinden bir başkası Balian d'İbelin'in kardeşi, Philippe d'İbelin Kıbrıs senesali olmuş ve 1306 ile 1314 yıllarında bu unvanla görev yapmıştır (Florio Bustron, 1886: 135; Le Templier de Tyr, 1887: 316; Amadi, 1891: 238, 241; Hill, II, 1948: 219- 220). Aynı zamanda da Kudüs senesali unvanını almıştır. (Mas Latrie, II, 1852: 136). Kral II. Henry de Lusignan döneminde Amaury'nin Kral'a ihanet içinde bulunduğu aslında rapor edilmiştir ama kral duyduklarına inanmak istememiştir. Bu süreçte senesal Philippe d'İbelin bu ihanet fikrinden Amaury'yi vazgeçirmeye çalışsa da çabası boşa çıkmıştır. II. Jacques d'Aragon (1291- 1327)'a yazılan iki dostluk mektubunda yine Philippe d'İbelin senesal olarak kayıtlıdır. Anılan mektupların Lefkoşa'da yazıldığı görülmekle beraber, tarihlerinin 1314 yılı civarı olduğu tespit edilmiştir (Mas Latrie, III, 1855: 694- 696).

1324 yılında ise senesal Philippe d'İbelin'in oğlu Guy d'İbelin'e senesal olarak rastlanmaktadır (Rey, 1869: 687). IV. Hugues de Lusignan (1324- 1358) döneminde 1330 yılında da Guy de Lusignan ile Marie de Bourbon'un evliliğinde adı geçmektedir (Rey, 1869: 688; Mas Latrie, II, 1852: 162; Hill, II, 1948: 297).

Jacques de Lusignan (1382- 1398), Kıbrıs kralı olmadan önce, babası IV. Hugues de Lusignan (1324- 1359) tarafından Kıbrıs senesali yapılmıştır (Etienne de Lusignan, 1579: 70; Etienne de Lusignan, 1580: 147- 148; Rey, 1869: 687, Machéras, 1882: 345). I. Pierre de Lusignan (1358- 1369) döneminde de Jacques de Lusignan senesaldi (Hill, II, 1948: 331). Machéras, I. Pierre de Lusignan döneminde taç giyme töreninden sonra (1359 ya da 1360 yılında) idari görevleri dağıtırken Arsur Senyörü Thomas d'İbelin (ö. 1361'den sonra)'ın senesal olarak atandığını kaydetmiştir (Machéras, 1882: 56). İbelin ailesinin son senesali Thomas d'İbelin olmuştur. Sonrasında ise 1365 yılı kayıtlarında İskenderiye baskınından sonra Kral I. Pierre de Lusignan'ın kardeşi Jacques de Lusignan'ı senesal olarak onurlandırdığı yazılıdır (Machéras, 1882: 93).

II. Pierre de Lusignan (1369- 1382) döneminde Léon (Leo, Lion) de Lusignan, senesallik görevindeydi (Mas Latrie, II, 1852: 354; Rey, 1869: 688; Strambaldi, 1893: 132; Hill, II, 1948: 380). Léon de Lusignan, 1306 yılında tahtı rektör ve guvernör olarak devralan Amaury'nin torunu idi. 1372 yılının Ekim ayında senesallik unvanının Léon de Lusignan'a tevdi edildiği yine Machéras'ın kayıtlarından takip edilebilmektedir (Machéras, 1882: 184). 1373 yılında Ermeni baronlar, senesal Léon de Lusignan'ı Kral yapmak istemişlerdir. Kilikya Ermeni Kralı olan Léon de Lusignan (1373- 1375), VI. Léon (Leo) unvanını kullanmıştır. Paris'te 29 Kasım 1393 yılında ölünce Kıbrıs Kralı I. Jacques de Lusignan, Ermeni Kralı unvanını da almıştır. 1396 yılında I. Jacques de Lusignan Ermenistan Kralı olarak taçlandırılmıştır (Machéras, 1882: 352; Florio Bustron, 1886: 353; Amadi, 1891: 495; Jean Dardel, 1906: 41). Kraliyet armasına Kilikya Krallığı için kırmızı aslan ilave edilmiştir.

XV. Yüzyılda Kıbrıs'ta Görev Yapan Seneşaller

XIV. yüzyılın sonlarına doğru I. Jacques de Lusignan döneminde Kralın kardeşi Eudes (Odo) de Lusignan (ö. 1421) seneşaldi. Louise de Lusignan (ö. ?) ile evli olan Eudes de Lusignan, Cenevizlilerle girişilen bir mücadele sonucu Korsika Adası'nda öldürülmüştür. Onun adı kaynaklarda Kudüs seneşali olarak da geçmektedir. (Etienne de Lusignan, 1579: 70; Rey, 1869: 688; Hill, II, 1948: 436).

1421 yılında ölen Eudes de Lusignan'ın ardından Paul Chappe (ö. 1473) seneşal olmuştur (Rey, 1869: 688). George Boustronios'un kroniğinde Paul Chappe 1473 yılının Temmuz ayında II. Jacques de Lusignan'ın öldüğü zaman, seneşal olarak kaydedilmiştir (George Boustronios, 1964: 33) Paul Chappe, Katalan İsyanı sırasında öldürülenler arasındaydı. Rey, eserinde Paul Chappe'yi Charlotte de Lusignan dönemi seneşali olarak vermiş olmasına rağmen, kaynaklar incelendiğinde II. Jacques de Lusignan döneminde kralın güvendiği adamlarından olan Paul Chappe'ye bu unvanı verdiği görülmektedir. (Rey, 1869: 688). Ayrıca, Carceran Suarez (Suar)'in de bu dönemde seneşal olduğu kaydedilen bilgiler arasındadır (Etienne de Lusignan, 1579: 70) Katalan olan Carceran Suarez'in amirallik yaptığı kaynaklarda görülmektedir. Machéras, 30 Haziran 1432 günü Kral Janus de Lusignan (1398- 1432)'in ölümünden sonra Kral II. Jean de Lusignan tahta çıkarken Carceran Suarez'i amiral olarak atadığını kaydetmiştir (Machéras, 1882: 394) Yine başka bir kaynak olan Pero Tafur'un seyahat gözlemlerinden oluşan eserinde Kıbrıs amirali olarak Suarez'in adı kaydedilmiştir (Pero Tafur, 1926: 65, 76). Buradan yola çıkarak Carceran Suarez'in seneşal değil, amiral olduğu kanısına varılmaktadır (Coureas, 2017: 129).

Bir İspanyol şövalye olan Onfroi de Requesens (ö. 1475?) ise II. Jacques de Lusignan (1464- 1473) döneminde seneşaldi. Onfroi de Requesens aynı zamanda Kral II. Jacques de Lusignan'ın kuzeni Marie (Mariette) de Lusignan ile evliydi (Etienne de Lusignan, 1579: 70; Etienne de Lusignan, 1580: 81, 177; Rey, 1869: 689).

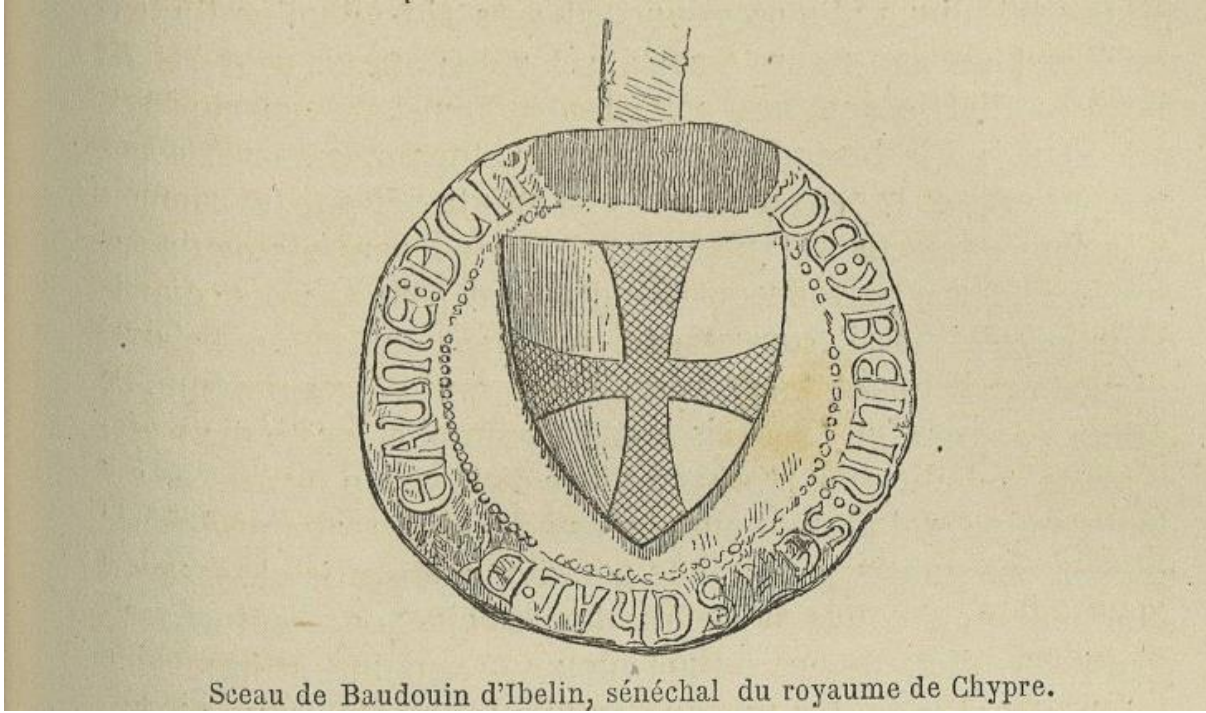
Onfroi'nın ölümünün ardından da oğlu Carceran de Requesens (ö. 1549) babasının yerine geçmiş, Kıbrıs seneşali unvanını almıştır (Etienne de Lusignan, 1579: 70; Etienne de Lusignan, 1580: 81, 157-158; Rey, 1869: 689). Mas Latrie, Carceran de Requesens'in Mélissende de Lusignan ile evlendiğini kaydetmiştir (Mas Latrie, 1881: 40- 41).

Son seneşal olarak tespit edebildiğimiz kişi ise Eugene Synclitique (Syncliticos, Singritico)'di. Urfa kontu olan Eugene, Carceran'ın kızı Mélissende ile evlendi ve Carceran'ın ölümünden sonra onun yerine seneşallik yapmıştır (Etienne de Lusignan, 1579: 70- 71; Etienne de Lusignan, 1580: 81; Rey, 1869: 689). Synclitiques ailesinin üyelerinden birine ilk olarak Charlotte de Lusignan döneminde 1461 yılında Florio Bustron'un kroniğinde rastlanmıştır (Florio Bustron, 1886: 402). Köken olarak Bizanslı oldukları bilinmektedir (Hill, II, 1948: 8). Zaman içinde Kıbrıs'ta önem kazandığı görülen bu aile üyelerinden biri de seneşal olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç

Lusignanlar döneminde seneşaller, ağırlıklı olarak Kral'ın temsilcisi olarak görev yapmışlardır. Kalelerin denetimi görevleri de bulunan seneşallerin bu görevlerinin savunma adına önemi ortadadır. Seneşaller, kralları çeşitli yerlerde temsil etmişler, kralın yanında bulunmuşlardır. Bu göreve önemli ailelerin üyeleri gelmiş, genellikle ölene kadar görev yapmışlardır. Hâkimiyetin ilk dönemlerinde Lusignan ailesi ile Ibelin ailesi mensupları seneşallik yapmış, son dönemlerde ise İspanyol ya da Bizans kökenli başarılı devlet adamları seneşal olmuştur. Bu unvanın çoğunlukla babadan oğula geçtiği

görülmüştür. Özellikle XIII. yüzyılın ortasından sonra Ibelinlerin isimlerine sıkça rastlanması, onların devlet görevinde parlak bir dönem yaşadığına işaret eder. Başka ailelerden atamalar yapılması Lusignanların etrafındaki kişilerin değiştiği şeklinde yorumlanabilir. Tüm senesallerin krallara sadık kaldığı, başarılı görev yaptıkları gözlemlenmiştir. Kralların başarılarında senesallerin iyi niyetli çalışmaları da göz ardı edilmemelidir.

Görsel 1. Kıbrıs Senesali Baudouin d'Ibelin'in Mührü (Rey, 1877: 45)

Çıkar Çatışması Beyanı

"Kıbrıs Haçlı Krallığında Senesaller" başlıklı makale ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur ve yazarlar arasında da herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

Altan, Ebru. (2020). Haçlı Devletlerinde (Outremer) Kullanılan Unvanlara Dair, *İstanbul Üniversitesi Tarih Dergisi*, 71(1), 67- 81.

Assises de Jérusalem ou Recueil des Ouvrages de Jurisprudence Composé Pendant le XIII Siecle Dans Les Royaumes de Jérusalem et de Chypre (1841). publiée M. Le Comte Beugnot, Vol. I, Paris: Imprimerie Royale.

Bustron, Florio. (1886). *Chronique de L'Ile de Chypre*. publiée Rene de Mas Latrie, Paris: Imprimerie Royale.

Chroniques d'Amadi et de Strambaldi, Premiere Partie Chronique d'Amadi, (1891). publiées par M. René de Mas Latrie, Vol. I, Paris: Imprimerie Nationale.

Chroniques d'Amadi et de Strambaldi, Seconde Partie Chronique de Strambaldi, (1893). publiées par M. René de Mas Latrie, Vol. II, Paris Imprimerie Nationale.

- Coureas, Nicholas. (2017). Admirals of Lusignan Cyprus. *Crusades*, 15, Benjamin Z. Kedar, Johanthan Philips, Jonathan S. C. Riley-Smith with Nikolaos G. Chrissis (Ed.), 117-135, Newyork: Routledge.
- Dardel, John, (1906) *Chronique d'Armenie, Recueil des Historiens des Croisades Documents Arménies*, Vol. II, Paris: Imprimerie Nationale.
- Edbury, Peter. (1994). *The Kingdom of Cyprus and Crusades, 1191-1374*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Hill, George (1948). *A History of Cyprus*, Vol. II- III, Cambridge: Cambridge University Press.
- Jordan, Chester William. (1988). Seneschals, *Dictionary of the Middle Ages*, Vol. XI, Joseph R. Strayer (Ed.), 159-161.
- Le Templier de Tyr. (1887). *Les Gestes des Chiprois, Recueil de Chroniques Françaises Ecrites en Orient aux XIII-XIV Siecles, Société de L'orient Latin*, Gaston Rynaud (Ed.), Geneve: Imprimerie Jules-Guillaume Fick.
- L'Estoire des Eracles. (1859). *Recueil des Historiens des Croisades Historiens Occidentaux*, Vol. II, Paris: Imprimerie Royale.
- Lot, Ferdinand, Robert Fawtier. (1958). *Histoire des Institutions Françaises au Moyen Age*, Vol. II, Paris: Presses Universitaires de France.
- Lusignan, Etienne de. (1579). *Histoire Contenant Une Sommaire Description des Genealogies, Alliances, gestes de Tous les Princes, Grands Seigneurs dont la plupart estoient François qui ont iadis commadés Royaumes de Hierusalem, Cypre, Armenie, lieux Circonuoisins*, Paris: Guillaume Chaudiere.
- Lusignan, Etienne de (1580). *Description de Toute L'Isle de Cypre, et Des Roys, Princes et Seigneurs tant Payens que Chrestiens*, Paris: Guillaume Chaudiere.
- Machéras, Léonce. (1882). *Chronique de Chypre*, (çev. E. Miller), Paris: Ernest Leroux.
- Mas Latrie, M. L. (1852). *Histoire de L'Isle de Chypre Sous Le Renge des Princes de la Maison de Lusignan*, Vol. II, Paris: Imprimerie Imperiale.
- Mas Latrie, M. L. (1855). *Histoire de L'Isle de Chypre Sous Le Renge des Princes de la Maison de Lusignan*, Vol. III, Paris: Imprimerie Imperiale.
- Mas Latrie, M. L. (1861). *Histoire de L'Isle de Chypre Sous Le Renge des Princes de la Maison de Lusignan*, Vol. I, Paris: Imprimerie Imperiale.
- Mas Latrie, M. L. (1881). *Généalogie des Rois de Chypre de la Famille de Lusignan*, Venise: Imprimerie de Marco Visentini.
- Mas Latrie, M. L. (1882). *Documents Nouveaux Servant de Preuves a L'Histoire de l'Isle de Chypre*, Paris: Imprimerie Nationale.
- Rey, M. E.-G. (1869). *Le Familles d'outre-Mer de Du Cange*, Paris: Imprimerie Imperiale.
- Runciman, Steven. (2019). *Haçh Seferleri Tarihi*, C. II- III, (Çev. Fikret Işiltan), Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Tafur, Pero. (1926). *Travels and Adventure 1435-1439*, London: Routledge.
- The Chronicle of George Boustronios 1456-489*. (1964). (Çev. R. M. Dawkins), Victoria: Melbourne University Press.

Extended Abstract

The French Lusignan family was one of the families that came to the holy land by moving east to join the Crusades. Members of the Lusignan family acted strategically in the holy lands. Thus, they came to important positions. They intermarried with members of the Crusader Kingdom of Jerusalem. The events that determined the fate of the Lusignan family, which took a solid place for themselves, started when Richard the Lionheart came and took Cyprus during the Third Crusade. Guy de Lusignan bought Cyprus from Richard the Lionheart in 1192 and established his administration on the island. It is important to know who is in the administrative duties of the Lusignan Kingdom of Cyprus, which was founded by Guy de Lusignan on the island and lasted until 1489, in order to understand the administration.

Between the XIII and XV centuries, when the Lusignans ruled in Cyprus, some of the administrative officials were seneschal, constable, marshal, chamberlain and chancellor. The next important task after the king is the seneschal office. The Seneschals were the King's representative and head of royal officials, including the bailli de la secrete. Apart from the duty of inspecting the forts, the ceremony was also his responsibility. At the king's coronation, the seneschal's job was to carry the king's scepter. He served the king at the banquet. He led the army when the king was not present on an expedition.

Studies on the Lusignan Kingdom of Cyprus are very limited. As for administrative duties, it is almost nonexistent. Within the scope of this study, the chronicles written on the island in the XIII and XV centuries were examined in detail and the names of the persons who were seneschals were determined. Then, the events in which their names were mentioned were revealed, and in this way the job descriptions were tried to be clarified.

The names of the seneschals identified at the end of our study are as follows, in order: in the XIII century, Guy de Lusignan, Amaury de Rivet, Baudouin d'Ibelin, Robert de Cresques, Philippe d'Ibelin, Balian d'Ibelin; in the XIV century, Philippe d'Ibelin, Guy d'Ibelin, Jacques de Lusignan, Thomas d'Ibelin, Léon de Lusignan; in the XV century, Eudes de Lusignan, Paul Chappe, Onfroi de Requesens, Carceran de Requesens and Eugene Synclitique. In the light of these determined names, it is seen that the seneschals mostly served to represent the king. It has been determined that the names assigned to this office were chosen from the families close to the Lusignan family, especially from the Ibelins in the first periods of the establishment of the kingdom. Later, in parallel with the change in the population structure on the island, the origins of the appointed persons also changed. It has also been determined that the Seneschals always supported the king, and that there was no negative event reflected in the chronicles.